

Т. М. Краснопольська

orcid.org/0000-0001-5936-5889

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри політичних теорій

Національного університету «Одеська юридична академія»

І. М. Милосердна

orcid.org/0000-0003-2083-9500

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри політичних теорій

Національного університету «Одеська юридична академія»

ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ОСНОВА НОВОЇ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

Політична практика багатьох століть включала переговори, офіційні відносини між державами, обмін між ними офіційними документами (нотами, грамотами і т. д.), які складали основу традиційної дипломатії. З ствердженням інформаційної епохи на зміну традиційної дипломатії прийшла публічна дипломатія. Вперше цей термін був введений в 1965 році Едмундом Галліоном. Дослідник дає таке визначення: «програма, яка фінансується урядом, і яка спрямована на вплив на громадську думку в інших країнах та на їх подальше інформування» (Gullion, 2015). Передумовами виникнення публічної дипломатії стали глобалізація, розвиток комунікаційних технологій та посилення ролі та участі громад в міжнародних справах держав. Публічна дипломатія пов'язана з впливом, який має громадська думка на формування і здійснення зовнішньої політики держави (What is Public Diplomacy?).

Автор концепції «м'якої сили» Дж. Най у своїй роботі розглядає публічну дипломатію як найбільш ефективний метод нарощування потенціалу «м'якої сили» (Nye, 2004). Дослідник виділив три основні виміри публічної дипломатії: регулярне спілкування для вирішення питань у внутрішній та зовнішній політиці задля уникнення та боротьби з кризами; стратегічна комунікація, яка стосується найважливіших політичних тем країни, схожа на рекламну кампанію; створення взаємин із провідними та ключовими особистостями на довгостроковій основі за допомогою стипендій, навчання, а також програм обміну (Nye, 1990).

Об'єктами публічної дипломатії зазвичай є цінності, внутрішня та зовнішня політика держави і, звісно, культура. Якщо дані об'єкти є прийнятними та привабливими для зарубіжної аудиторії, то можна створити сприятливі умови для їх просування за кордон.

Публічна дипломатія як оформлений теоретичний напрямок реалізації зовнішньої політики та дипломатії спочатку з'явилася в США і веде свою історію з середини ХХ ст. До її завдань входило формування позитивного образу держави зовні. Акторами публічної дипломатії тепер є не тільки держави і дипломати, а й окремі особи, групи, інститути, які беруть участь в міжкультурному, міжкомунікаційному обміні, який впливає на міжнародні відносини в рамках відносин двох або більше держав.

Характерною рисою міжнародних відносин в умовах глобалізації стала гостра конкуренція держав за вплив на громадську думку, залучення її на свою сторону, формування згідно із своїми національними інтересами образу власної зовнішньої політики. Без опори на громадську думку держава не може успішно протистояти викликам свого оточення. Як підкреслює Дж. Фішер, будь-які зусилля країни в сфері публічної дипломатії – це «цілеспрямоване формування громадської думки за кордоном, з тим щоб вона підтримувала зовнішню політику цілком і повністю» (Fisher, 1972).

Публічна дипломатія має на меті: культивування певної громадської думки за кордоном; взаємодію приватних груп однієї країни з групами інших; сприяння міжкультурній комунікації між державами, народами, громадянськими суспільствами та цивілізаціями (Ashto, 2012).

Публічну дипломатію поділяють на традиційну та цифрову. До першої належить інформаційна пропаганда (через радіо та телебачення); просвітництво окремих соціально-професійних груп населення з метою створення лояльної еліти; просування політичної культури такими засобами як виставкова діяльність, музика, кіно тощо.

Мережа Інтернет дала нові можливості – з'явилися такі методи впливу на закордонну аудиторію: розміщення радіо- та телепередач у мережі Інтернет; поширення літератури у цифровому форматі; моніторинг дискусій у блог-просторі зарубіжних країн; створення персоналізованих сторінок членів уряду у соціальних мережах.

На сучасному етапі до інструментів публічної дипломатії відносять: інформаційно-роз'яснювальну роботу через мережу Інтернет (особливої ролі набуває цифрова дипломатія); культурна дипломатія, яка передбачає заходи, спрямовані на розвиток міжнародного співробітництва у сфері культури (наприклад, центри вивчення культури та мови держави – Інститут Конфуція (Китай), Інститут Гете (Німеччина) тощо); програми допомоги країнам, що її потребують; наукові та освітні обміни та інші заходи щодо підвищення престижу держави у світі.

Особлива увага приділяється сприйняттю реакції публіки у відповідь і обліку отриманої інформації при коригуванні зовнішньополітичної стратегії в цілому, що відрізняє публічну дипломатію від сліпого нав'язування своїх ідей, або пропаганди.

У XXI в. практика продемонструвала необхідність вироблення нових методів публічної дипломатії та більш активного залучення недержавних акторів публічної дипломатії, коло яких у цей час стало значно розширилось.

До особливостей «нової публічної дипломатії» можна віднести: орієнтацію на концепцію «м'якої сили», відмова від монолога та формування діалогу з суспільствами інших країн, широке використання лоббістських бізнес-структур для формування позитивного образу держави.

Стратегія нової публічної дипломатії реалізується головним чином через ЗМІ та комунікацій, а також шляхом проведення різних культурних, просвітницьких, спортивних та інших заходів, освітніх обмінів, що здійснюються при повній чи частковій державній підтримці в країні та поза її межами. Такі заходи мають на меті формування сприятливої громадської думки та позитивного образу країни за кордоном.

Провідною технологією нової публічної дипломатії, яка об'єднує решту інструментів стає так звана «цифрова дипломатія», яку також називають «публічна дипломатія 2.0». Її поява пов'язана зі стрімким зростанням ролі соціальних медіа у суспільному житті та їх проникненням у сферу політики.

Цифрова дипломатія дозволяє державним та недержавним акторам у максимально короткі терміни доносити свою позицію до багатомільйонної закордонної аудиторії з мінімальними витратами, миттєво отримувати реакцію у відповідь громадськості та гнучко реагувати, змінюючи зміст своєї дипломатичної діяльності.

Здатність соціальних медіа залучати до себе величезну за своєю чисельністю аудиторію була оцінена теоретиками та практиками публічної дипломатії, які зуміли побачити в соціальних мережах, мікроблогах і відеохостингах перспективний інструмент зовнішньополітичної діяльності. З його допомогою стало можливо впливати на громадську думку за кордоном з метою формування позитивного іміджу держави, а також дискредитації політичних конкурентів на міжнародній арені.

За короткий період часу соціальні медіа перетворилися на один із важливих інструментів дипломатії, особливо актуальний в умовах становлення глобального інформаційного суспільства. Як наслідок, міністерства закордонних справ багатьох країн створили власні облікові записи в різних соціальних мережах і почали активно ними користуватися у своїй роботі.

Слід зазначити, що сам термін «публічна дипломатія 2.0» уперше застосував у своїй промові заступник держсекретаря США Дж. Глассман у 2008 р., позначивши цим виразом новий підхід у рамках публічної дипломатії, що передбачає використання соціальних мереж, блогів, ігрових мобільних додатків у реалізації зовнішньополітичних завдань США (у першу чергу у боротьбі з тероризмом) (Glassman, 2008).

Американський дослідник Н. Калл, який у своїх роботах запропонував розділити всю зовнішньополітичну діяльність США в Інтернеті (digital diplomacy) на «публічну дипломатію 1.0» та «публічну дипломатію 2.0», виходячи з технологій, що використовуються при її реалізації (Web 1.0 чи Web 2.0) (Cull, 2013).

«Публічна дипломатія 1.0» не передбачає інтерактивності і спрямована на монологову форму передачі. Інтернет використовується для розміщення прес-релізів, з якими міг ознайомитися будь-який користувач мережі. Недоліком такої технології є неможливість для читача висловити своє ставлення до них.

Технології Web 2.0 дозволяють користувачам не лише переглядати інформацію, розміщену на сайтах, але й оцінювати її зміст (коментувати, рекомендувати друзям, оцінювати за допомогою спеціальних кнопок тощо). Крім того, вони дали можливість пересічним громадянам не лише споживати контент в Інтернеті, але також самостійно його створювати та викладати у Мережу, що в епоху Web 1.0 було неможливо.

На думку Н. Калла, «публічній дипломатії 2.0» властивий ряд характерних рис, зокрема вона: побудована на можливості інформаційно-комунікаційних технологій полегшувати встановлення взаємозв'язків у рамках соціальних мереж та Інтернет-спільнот; залежить від створюваного користувачами контенту (від коментарів у соціальних мережах і блогах до відеороликів, що викладаються, і mashup-додатків); функціонує у рамках «горизонтальних» мереж, побудованих на взаємному обміні інформацією, а не передачі інформаційних повідомлень «згори донизу» (Cull, 2013).

У XXI ст. Інтернет став найважливішим джерелом політичної інформації. Дипломати та політики регулярно користуються Інтернетом для досягнення своїх цілей і ніколи рівень відкритості та прозорості інформації не був таким високим (Hocking, 2005).

Такі зміни змушують переосмислити поняття публічної дипломатії. Наразі цільові аудиторії вже не є пасивними споживачами інформації: зростання громадянської самосвідомості та соціальної активності змінюють принципи багатосторонньої дипломатії. Державні діячі, дипломати, представники влади безпосередньо спілкуються не лише зі своїм народом, а й з громадянами інших країн через Twitter, Facebook, YouTube, а також за допомогою регіональних сервісів (наприклад, мережа Sina Weibo у Китаї). Так, Twitter-акаунт Уго Чавеса зібрав аудиторію в 3,4 мільйона людей (Digital diplomacy. Virtual relations).

Саме цифрова дипломатія як частина нової публічної дипломатії дозволяє не лише формувати позитивний образ держави на міжнародній арені та зміцнювати її «м'яку силу», а й значно підвищити ефективність каналів зв'язку між різними учасниками глобальної політики XXI століття.

Таким чином, цифрова дипломатія дозволяє відкоригувати зовнішню політику, створити певний імідж країни та привернути увагу до тієї чи іншої проблеми. Цифрову дипломатію як інструмент масової комунікації в публічному управлінні розглядають як аналог електронного уряду.

Слід відзначити, що на сучасному етапі розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (далі ІКТ) з'являється ще один термін – «електронна дипломатія», який набув значного поширення і в наукових колах, і в практичній площині. Проте даний термін ширше за поняття «цифрова дипломатія», що стосується публічної дипломатії.

Поняття «електронна дипломатія» може бути застосовано й до класичної дипломатії. Так, широкого поширення цей термін набув з виходом навесні 2012 р. праці Ф. Хансона «Револьюція та держдепартамент: поширення Е-дипломатії» (Hanson, 2012b), співробітника австралійського Інституту Лові, що був запрошений до американського Інституту Брукінгса. В тому ж році автор видає другу частину своєї роботи «Свіжоспечений та відправлений: е-дипломатія та держдепартамент» (Hanson, 2012a).

Ф. Хансон, дає наступне «робоче визначення» терміна «електронна дипломатія»: «використання всесвітньої павутини та нових ІКТ для сприяння в реалізації зовнішньополітичних цілей» (Hanson, 2012b). Таке широке тлумачення дозволяє розмежувати електронну та цифрову дипломатію (оскільки часто ці поняття змішують) і уникнути обмеження «електронної дипломатії» інструментами соціальних мереж. Пізніше на одному з профільних сайтів

(techopedia.com) «Е-дипломатія» була визначена як «дія в прагненні досягнення дипломатичних цілей через використання Інтернету, соціальних мереж та комунікаційних технологій в цілому» (What is E-Diplomacy, 2012).

Ф. Хансон визначає вісім основних напрямів електронної дипломатії: управління знанням – передбачає підвищення ефективності використання накопичених органами виконавчої влади знань для забезпечення національних інтересів за кордоном; публічна дипломатія – підключення нових інструментів комунікацій для підтримки зв'язків із громадськістю та оцінки громадської думки; управління інформацією – сприяння об'єднанню значних інформаційних потоків для забезпечення належного реагування органів влади на соціальні та політичні зміни, що виникають у країнах і регіонах; консульське сприяння – налагодження прямих каналів спілкування з громадянами, які перебувають за кордоном; реагування у надзвичайних ситуаціях; забезпечення свободи та відкритості у використанні мережі Інтернет; зовнішні ресурси – онлайн-режими для відстеження та використання зовнішніх експертних ресурсів у реалізації державних завдань; політичне планування – забезпечення ефективної координації та планування зовнішньої політики у державних структурах.

Таким чином, «електронна дипломатія» вирішує широке коло завдань – нових і традиційних – за допомогою ІКТ в режимі онлайн. Її охоплення ширше за національні кордони.

Дипломатія в тому вигляді, в якому вона розвивалася в останні десятиліття, досі домінує, але цифрова дипломатія – це більше, ніж просто новий засіб досягнення тих же цілей. Крім того, міжнародні організації стали основною ареною дипломатії та прийняття рішень. Вони відіграють ключову роль у глобальному управлінні та надають платформи для спільного вирішення міжнародних проблем.

Отже, з розвитком ІКТ дипломатична діяльність змінює свій характер: її інструменти розширюються – з'являється Інтернет, соцмережі, блоги, відеохостинги. Також держава втрачає свою монополію на дипломатичне представництво: ускладнення технологій диктує потребу нових інститутів комунікації – наукових фондів, НКО, громадських мережевих структур. Головною якісною відмінністю сучасної публічної дипломатії є її діалогічний характер – замість обміну монологами, як це практикувалося у ХХ ст., сьогодні використовується інтерактивна взаємодія.

Цифрова дипломатія є формою нової публічної дипломатії, яка використовує Інтернет, нові інформаційні та комунікаційні технології та соціальні мережі як засіб для зміцнення дипломатичних відносин. Основні відмінності цифрової дипломатії від класичної публічної дипломатії полягають у ширшому доступі до інформації, більшій взаємодії між людьми та організаціями та більшій прозорості.

До основних інструментів цифрової дипломатії можна віднести: створення та роботу веб-сайтів міністерств закордонних справ, посольств та міжнародних організацій (які служать для пояснення та транслювання їхньої національної зовнішньої політики та спростування неприйнятних дій чи претензій інших держав); соціальні мережі – поширення онлайн-каналів сприяє зростанню принципів відкритості та прозорості, соціальні мережі (Twitter, Facebook, Instagram та YouTube) забезпечують платформу для відкритого спілкування та стають найпотужнішим інструментом комунікації. Так, суб'єкти цифрової дипломатії використовують платформи соціальних мереж у найрізноманітніших дипломатичних умовах – від геополітичного суперництва до краудсорсингу.

Проте варто відзначити, що соціальні мережі можуть виступати одночасно як майданчик для дипломатії, і як загроза для неї. Так, Twitter або Facebook вже давно розглядаються як майданчик, який дає можливість зробити публічну заяву.

Цифрові платформи дають можливість чиновникам налагодити прямий зв'язок зі світовою аудиторією. Це допомагає їм переглянути політику на основі зворотного зв'язку, особливо через Twitter і Facebook, які найчастіше використовуються серед урядів, дипломатів та установ. Так, згідно з дослідженням *Twiplomacy 2018 r.*, 97% держав-членів ООН офіційно присутні у Twitter (*Twiplomacy*).

Цифрова дипломатія розширює можливості окремих осіб та посилює адміністративну ефективність. Наприклад, веб-сайти та програми урядів Південної Кореї та Індії сприяють

підвищенню ефективності та легітимності в очах громадян. Facebook безпрецедентно ефективний як формат обміну думками міжнародних акторів та зовнішньополітичних відомств.

Соціальні мережі можуть використовуватися стратегічно, наприклад, для підтримки конкретної політики та в більш широкому сенсі для таких ключових функцій міністерства закордонних справ, як переговори, збір інформації та надання консульської допомоги громадянам за кордоном.

Так, проблема виникнення пандемії COVID-19 призвела до обміну недружніми онлайн-повідомленнями у Facebook між політиками з США та керівництвом Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Після землетрусу в Непалі уряд використовував Twitter для зв'язку зі своїми громадянами, довівши, що цифрові інструменти та соціальні мережі можуть надати велику допомогу під час гуманітарних криз.

Публікації політичних лідерів та дипломатів у Twitter можуть відіграти важливу роль у зменшенні напруженості між державами та їхніми представниками. Наприклад, у 2013–2015 роках. Твіти між міністром закордонних справ Ірану Джавадом Зарифом та державним секретарем США Джоном Керрі стали індикатором хоча і невеликого, але зростання довіри між двома представниками держав, що сприяло підписанню угоди (Constance Duncombe, 2017).

Проте використання соціальних мереж може ускладнити відносини між країнами. Прикладом цього є дипломатична сварка Канади та Саудівської Аравії. Міністр з глобальних питань Канади висловив у Twitter громадську підтримку арештованим у Саудівській Аравії правозахисникам і закликав до їхнього звільнення, потім з'явився твіт канадського Міністерства закордонних справ «звільнити всіх мирних активістів #humanrights».

У відповідь Саудівська Аравія вислала посла Канади та призупинила низку значних економічних та інвестиційних програм між двома державами. Відповідаючи через Twitter, Міністерство закордонних справ Саудівської Аравії вказало, що «позиція Канади є явним і кричущим втручанням у внутрішні справи Королівства Саудівська Аравія і суперечить основним міжнародним нормам і всім статутам, що регулюють відносини між державами» (Heewon Cha, 2014).

Серед загроз, які несуть соціальні мережі, можна назвати їх використання терористичними організаціями як майданчики для трансляції своєї офіційної позиції. Так, після паризьких нападів на мирних жителів у 2015 р. терористична організація «Ісламська держава» повідомила про свою відповідальність за вибухи у світі через соціальні мережі – і це було складовою онлайн-стратегії цієї організації.

Ще однією важливою загрозою в сучасних умовах є цифрова дезінформація, яка передбачає навмисне використання неправдивої інформації для обману, введення в оману або плутанини і є цілеспрямованим актом, що стирає межі між звичайною пропагандою та інформаційною війною (Hofmeister, 2016). Вона прагне підірвати внутрішньополітичну стабільність усередині іншої держави.

Таким чином, у ХХІ ст. основним завданням публічної дипломатії в міжнародних відносинах стало спонукання громадян в зарубіжних країнах до тих чи інших конкретних політичних дій низкою методів, які в першу чергу виникли завдяки стрімкому розвитку Інтернет та мережевих технологій.

Публічна дипломатія, володіючи значним арсеналом інструментів, покликана забезпечити досягнення зовнішньополітичних цілей та завдань у тих випадках, коли застосування методів класичної дипломатії утруднене чи неможливе. Публічна дипломатія часто буває більш дієвою, ніж класичні інструменти на закордонну аудиторію. Найбільш істотними перевагами є облік специфіки окремих країн і можливість найшвидшого реагування на реакцію у відповідь іноземної громадськості. Інструментарій публічної дипломатії спрямовано на встановлення міцних довірчих партнерських відносин між країнами у довгостроковій перспективі.

Держави в особі урядів і відомств закордонних справ дедалі ширше використовують з метою публічної дипломатії можливості та самі інститути неурядових організацій, бізнес-спільноти та академічного середовища у власній країні та державах-реципієнтах. Варто відзначити, що за такого підходу зростають показники зовнішньополітичного успіху, але водночас виникає небезпека втрати державою виключного контролю за механізмами реалізації зовнішньої політики з позицій національних інтересів.

Література

- Ashto C. Cyber security : an open, free and secure Internet. Budapest. 4 October 2012. *Europa. eu*. URL: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-12-685_en.htm?locale=en
- Constance Duncombe Twitter and Transformative Diplomacy: Social Media and Iran-US Relations. *International Affairs*. 2017. Vol. 93. No. 3. P. 545–562.
- Cull N. J. The long road to public diplomacy 2.0: the Internet in US public diplomacy. *International Studies Review*. 2013. No. 15. P. 123–139.
- Digital diplomacy. Virtual relations. *Economist*. URL: <http://www.economist.com/node/21563284>
- Fisher G. H. (1972). Public diplomacy and the behavioral sciences. Bloomington: Indiana University Press. URL: <https://archive.org/details/publicdiplomacyb00fish>
- Glassman J. K. Public Diplomacy 2.0 : A New Approach to Global Engagement. *U.S. Department of State*. 03.12.2008. URL : <http://2001-2009.state.gov/r/us/2008/112605.htm>
- Gullion E. A. (2015). What is Public Diplomacy? *USC Center of Public Diplomacy*. URL : <https://uscpublicdiplomacy.org/page/what-is-pd> [in English].
- Hanson F. Baked In and Wired : eDiplomacy@State. – «Foreign Policy at Brookings», October 2012. 41 p. URL: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/baked-in-hansonf-5.pdf>
- Hanson F. (2012). Revolution @State: The Spread of ediplomacy. Lowy Institute, URL: https://www.lowyinstitute.org/sites/default/files/hanson_revolution_state_web_0.pdf
- Heewon Cha, Yeo Sunha, Bittnari Kim Social Media’s Dialogic Communication of Foreign Embassies in Korea and Public Diplomacy : Based on Dialogic Communication Theory. *Advanced Science and Technology Letters*. 2014. Vol. 63 (NGCIT 2014). P. 175–178. URL: https://www.researchgate.net/publication/315576975_Social_Media’s_Dialogic_Communication_of_Foreign_Embassies_in_Korea_and_Public_Diplomacy_Based_on_Dialogic_Communication_Theory
- Hocking B. Rethinking the ‘New’ Public Diplomacy. *New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations/edited by. Jan Melissen*. New York : Palgrave Macmillan, 2005. P. 28–48. URL: www.culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/soft_power/The_New_Public_Diplomacy.pdf
- Hofmeister W., Melissen J. (2016). Rethinking international institutions, Diplomacy and Impact on Emerging World Order, Singapore : Konrad Adenauer Stiftung; The Hague, the Netherlands : Clingendael. URL : https://www.kas.de/c/document_library/get_file?uuid=6b0af571-ded6-6bf0-60d2-e58247c7c02c&groupId=252038
- Nye J. (2004). Soft Power : The Means to Success in World Politics. N.Y. : Public Affairs. URL: https://www.belfercenter.org/sites/default/files/legacy/files/joe_nye_wielding_soft_power.pdf
- Nye J. S. (1990). Bound to lead: the changing nature of American power. N. Y. : Basic Books. URL: <https://www.foreignaffairs.com/reviews/capsule-review/1990-06-01/bound-lead-changing-nature-american-power95>
- Twiplomacy : Official website. URL: <https://twiplomacy.com/>
- What is E-Diplomacy. (2012). Definition from Techopedia. URL: <https://www.techopedia.com/definition/29050/ediplomacy>
- What is Public Diplomacy? The Edward R. Murrow Center of Public Diplomacy. *The Fletcher School. Tufts University, USA*. URL: <http://fletcher.tufts.edu/murrow/public-diplomacy.html>

References

- Ashto C. Cyber security : an open, free and secure Internet. Budapest. 4 October 2012. *Europa.eu*. URL: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-12-685_en.htm?locale=en [in English].
- Constance Duncombe Twitter and Transformative Diplomacy: Social Media and Iran-US Relations. *International Affairs*. 2017. Vol. 93. No. 3. P. 545–562. [in English].
- Cull N. J. The long road to public diplomacy 2.0: the Internet in US public diplomacy. *International Studies Review*. 2013. No. 15. P. 123–139. [in English].
- Digital diplomacy. Virtual relations. *Economist*. URL: <http://www.economist.com/node/21563284> [in English].
- Fisher G. H. (1972). Public diplomacy and the behavioral sciences. Bloomington: Indiana University Press. URL: <https://archive.org/details/publicdiplomacyb00fish> [in English].
- Glassman J. K. Public Diplomacy 2.0 : A New Approach to Global Engagement. *U.S. Department of State*. 03.12.2008. URL: <http://2001-2009.state.gov/r/us/2008/112605.htm> [in English].
- Gullion E. A. (2015). What is Public Diplomacy? *USC Center of Public Diplomacy*. URL: <https://uscpublicdiplomacy.org/page/what-is-pd> [in English].
- Hanson F. Baked In and Wired : eDiplomacy@State. – «Foreign Policy at Brookings», October 2012. 41 p. URL: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/baked-in-hansonf-5.pdf> [in English].

- Hanson F. (2012). *Revolution @State: The Spread of ediplomacy*. Lowy Institute. URL: https://www.lowyinstitute.org/sites/default/files/hanson_revolution_state_web_0.pdf [in English].
- Heewon Cha, Yeo Sunha, Bittnari Kim *Social Media's Dialogic Communication of Foreign Embassies in Korea and Public Diplomacy : Based on Dialogic Communication Theory*. *Advanced Science and Technology Letters*. 2014. Vol. 63 (NGCIT 2014). P. 175–178. URL: https://www.researchgate.net/publication/315576975_Social_Media's_Dialogic_Communication_of_Foreign_Embassies_in_Korea_and_Public_Diplomacy_Based_on_Dialogic_Communication_Theory [in English].
- Hocking B. *Rethinking the 'New' Public Diplomacy*. *New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations / edited by. Jan Melissen*. New York : Palgrave Macmillan, 2005. P. 28–48. URL: www.culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/soft_power/The_New_Public_Diplomacy.pdf [in English].
- Hofmeister W., Melissen J. (2016). *Rethinking international institutions, Diplomacy and Impact on Emerging World Order*, Singapore : Konrad Adenauer Stiftung; The Hague, the Netherlands : Clingendael. URL : https://www.kas.de/c/document_library/get_file?uuid=6b0af571-ded6-6bf0-60d2-e58247c7c02c&groupId=252038 [in English].
- Nye J. (2004) *Soft Power : The Means to Success in World Politics*. N.Y. : Public Affairs. URL : https://www.belfercenter.org/sites/default/files/legacy/files/joe_nye_wielding_soft_power.pdf [in English].
- Nye J. S. (1990) *Bound to lead: the changing nature of American power*. N.Y. : Basic Books. URL: <https://www.foreignaffairs.com/reviews/capsule-review/1990-06-01/bound-lead-changing-nature-american-power95> [in English].
- Twiplomacy : Official website. URL: <https://twiplomacy.com/> [in English].
- What is E-Diplomacy. (2012). Definition from Techopedia. URL: <https://www.techopedia.com/definition/29050/ediplomacy> [in English].
- What is Public Diplomacy? The Edward R. Murrow Center of Public Diplomacy. *The Fletcher School. Tufts University, USA*. URL: <http://fletcher.tufts.edu/murrow/public-diplomacy.html> [in English].

Анотація

Краснопольська Т. М., Милосердна І. М. Цифрова дипломатія як основа нової публічної дипломатії. – Стаття.

Стаття присвячена аналізу уявлень щодо цифрової дипломатії як основи нової публічної дипломатії. Встановлено, що передумовами виникнення публічної дипломатії стали глобалізація, розвиток комунікаційних технологій та посилення ролі та участі громад в міжнародних справах держав. Характерною рисою міжнародних відносин в умовах глобалізації стала гостра конкуренція держав за вплив на громадську думку, залучення її на свою сторону, формування згідно із своїми національними інтересами образу власної зовнішньої політики. У межах статті становлено, що інструментами сучасної публічної дипломатії є: інформаційно-роз'яснювальна робота через Інтернет (особливої ролі набуває цифрова дипломатія); культурна дипломатія, яка передбачає заходи, спрямовані на розвиток міжнародного співробітництва у сфері культури (наприклад, центри вивчення культури та мови держави – Інститут Конфуція (Китай), Інститут Гете (Німеччина) тощо) наукові та освітні обміни та інші заходи щодо підвищення престижу держави у світі. Також у статті зазначається, що до особливостей «нової публічної дипломатії» можна віднести: орієнтацію на концепцію «м'якої сили», відмова від монологу та формування діалогу з суспільствами інших країн, широке використання лобістських бізнес-структур для формування позитивного образу держави. Встановлено, що провідною технологією нової публічної дипломатії, яка об'єднує решту інструментів стає так звана «цифрова дипломатія», яку також називають «публічна дипломатія 2.0». У статті також зазначається, що саме цифрова дипломатія як частина нової публічної дипломатії дозволяє не лише формувати позитивний образ держави на міжнародній арені та зміцнювати її «м'яку силу», а й значно підвищити ефективність каналів зв'язку між різними учасниками глобальної політики XXI століття.

Ключові слова: публічна дипломатія, цифрова дипломатія, міжнародні відносини, зовнішня політика, інформаційно-комунікаційні технології.

Summary

Krasnopolska T. M., Myloserdna I. M. The digital diplomacy as basis of a new public diplomacy. – Article.

The article is devoted to the analysis of presentations in relation to digital diplomacy as basis of new public diplomacy. It is set that globalization, development of communication technologies and strengthening of role and participation of communities, became pre-conditions of origin of public diplomacy in the international matters of the states. The personal touch of international relations in the conditions of globalization the keen competition of the states became for affecting public opinion, bringing in of her on the side, forming according to

the national interests of character of own foreign policy. The article identifies the instruments of modern public diplomacy are: informative and explaining work is over the Internet (the special role is acquired by digital diplomacy); cultural diplomacy, that envisages the events sent to development of international cooperation in the field of a culture (for example, centres of study of culture and language of the state are Institute of Confucius (China), Institute of Goethe (Germany) and others like that) scientific and educational exchanges and other events in relation to the increase of prestige of the state in the world. The article also notes that the features of "new public diplomacy" are: orientation on conception of "soft force", abandonment from a monologue and forming of dialogue with societies of other countries, deployment of lobbyist businesses for forming of positive character of the state. It is set that by leading technology of new public diplomacy, that unites other instruments the so-called "digital diplomacy" that is also named "public diplomacy 2.0" becomes. In the article marked also, that exactly digital diplomacy as part of new public diplomacy allows not only to form positive character of the state in the international arena and strengthen her "soft force", but also considerably to promote efficiency of communication channels between the different participants of global politics of XXI of century.

Key words: public diplomacy, digital diplomacy, international relations, foreign policy, information and communication technologies.